

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

președinte – Andrei Harghel,

judecători – Ion Corolevschi și Ion Vîlcov,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov și de avocatul Pavel Zamfir în numele condamnatului Chiseliov A. împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013, în privința lui **Chiseliov Andrei Nicolai**,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.09.2012 pînă la 20.11.2012;

Instanța de recurs de la 05.12.2012 pînă la 19.02.2013;

Instanța de recurs (în anulare) de la 18.06.2013 pînă la 07.08.2013.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Cluj, România din 27.02.2009, Chiseliov A. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.20 CP raportat la art.174, art.176 lit.d) CP, pentru săvîrșirea infracțiunii de tentativă la omor deosebit de grav, la pedeapsa de 12 ani 6 luni închisoare și 8 ani interzicerea drepturilor prevăzute de art.64 lit. a), b) CP al României.

În baza art.211 alin.2 lit. b), c), alin.2/1 lit. a), b) CP, cu aplicarea art.13 CP, pentru săvîrșirea infracțiunii de tâlhărie, la pedeapsa de 10 ani închisoare.

În temeiul art.33 lit. a) constată că infracțiunile săvîrșite de inculpat sunt concurente, iar în baza art.34 lit. b) CP contopește pedepsele stabilite pentru acestea și aplică inculpatului pedeapsa cea mai grea, sporită cu 5 ani, în final pedeapsa de 17 ani 6 luni închisoare și 8 ani interzicerea drepturilor prevăzute de art.64 lit. a), b) CP al României.

2. Ministrul Justiției al RM a înaintat în instanța de judecată un demers privind transferul condamnatului Chiseliov A. pentru executarea pedepsei penale pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Prin încheierea Judecătoriei sect. Buiucani, mun. Chișinău din 20 noiembrie 2012, a fost admis demersul Ministrului Justiției al RM și cererea condamnatului Chiseliov A. privind transferul ultimului pentru continuarea executării pedepsei sub formă de închisoare în instituțiile penitenciare din Republica Moldova și a acceptat transferul lui Chiseliov A., cu aplicarea procedurii schimbării condamnării pe cînd demersul se referea numai la continuarea executării și adaptării pedepsei la legislația Republicii Moldova. Prin aceeași încheiere Chiseliov A. a fost considerat

condamnat prin sentința Tribunalului Cluj, România din 27.02.2009 în baza art.27,145 alin.(2) lit. k) CP al Republicii Moldova la 12 ani 6 luni închisoare și, în baza art.188 alin.(2) lit. b), e) CP al Republicii Moldova la 10 ani închisoare. În baza art. 84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, lui Chiseliov A. i-a fost aplicată pedeapsa de 17 ani și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4. Împotriva încheierii date a declarat recurs avocatul Pavel Zamfir în numele condamnatului Chiseliov A., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri cu excluderea sporului de 5 ani închisoare și aplicarea unei pedepse minime.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013 a fost admis recursul avocatului Pavel Zamfir cu casarea încheierii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și rejudecată cauza.

A fost admis demersul Ministerului Justiției al Republicii Moldova și cererea condamnatului Chiseliov A. și acceptat transferul lui Chiseliov A. condamnat prin sentința Tribunalului Cluj România din 27.02.2009, în baza art.20 CP al României raportat la art. 174, art. 176 lit. d) și art.211 alin.(2), lit. b),c) și alin.(2¹), lit. a), b) CP al României, cu aplicarea art. 33 CP al României, în baza art.34 lit. b) CP al României, prin contopirea pedepselor, fiind stabilit spre executare 17 ani 6 luni închisoare și 8 ani interzicerea drepturilor prevăzute de art.64 lit. a) și b) CP al României, cu calcularea termenului executării pedepsei de la 25.12.2004, pentru executarea pedepsei penale în instituțiile penitenciare ale Republicii Moldova cu aplicarea procedurii schimbării condamnării și adaptării pedepsei la legislația Republicii Moldova.

Chiseliov A. se consideră condamnat prin sentința Tribunalului Cluj România din 27.02.2009, în baza art.27, art.145 alin.(2), lit. k) CP al Republicii Moldova la 12 ani 6 luni închisoare și în baza art.188 alin.(2), lit. b),e) CP al Republicii Moldova la 8 ani închisoare, iar cu aplicarea art.84 alin.(1) CP al Republicii Moldova, pentru concurs de infracțiuni fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 13 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu calcularea termenului de la 25.12.2004, cu posibilitatea liberării condiționate înainte de termen după executarea a $\frac{3}{4}$ din termenul pedepsei stabilite.

Pentru a se pronunța, instanța de recurs a statuat că, într-adevăr, legea națională nu prevede sporirea pedepsei ca în România, însă în opinia instanței acest procedeu prevăzut de legea penală a României reprezintă un procedeu similar celui de cumulare a pedepselor în legea penală a Republicii Moldova, adică corespunde prevederilor art.84 CP al RM.

6. Împotriva deciziei colegiului penal al Curții de Apel Chișinău au declarat recursuri în anulare:

- Procurorul a solicitat rejudecarea cauzei motivând, că instanța de apel prin micșorarea ilegală cu 4 ani a pedepsei stabilite de statul de condamnare prezintă o încălcare a prevederilor art. 552 și 557 alin. (2) CPP, inducând în eroare statul român vis-a-vis de pedeapsa stabilită condamnatului - aceasta prezentând un viciu fundamental ce a afectat hotărârea.

- Avocatul P. Zamfir în recurs se referă la necesitatea casării hotărârilor precedente cu rejudecarea cauzei și reducerea termenului de pedeapsă pînă la

minimele termenului pedepsei prevăzute de sancțiunile corespunzătoare și excluderea termenului de 5 ani din pedeapsa definitivă. Recurentul consideră că legislația națională nu conține expres noțiunea de sporire a pedepsei, iar acesta nu constituie nici procedeu de cumulare a pedepselor (art. 84 CP). În opinia avocatului a fost admis un viciu fundamental ce a afectat hotărârile adoptate.

7. Verificând argumentele invocate de recurenți în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursurilor în anulare, reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin.(1) CPP, pot fi atacate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, numai hotărârile judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac, în cazurile când cauza a fost examinată în fond.

La 27 octombrie 2012 a intrat în vigoare Legea nr. 66, din 05 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, în virtutea căreia, prevederile expuse în alin.(2) și (3) ale art. 452 Cod de procedură penală, au fost abrogate.

În speța în cauză, recursurile în anulare au fost depuse la 29 aprilie 2013 și 24 mai 2013, adică după intrarea în vigoare a legii menționate.

Conform art. 3 Cod de procedură penală în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Potrivit art. 557 alin. (5) CPP raportat la art. 472 Cod de procedură penală, încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor referitor la executarea hotărârilor judecătorești poate fi atacată de către persoanele interesate, în termen de 15 zile, cu recurs care se judecă conform prevederilor titl. II cap. IV secț. a 2-a §2 din Partea specială.

Conform art.466 alin.(2) pct.6) și alin.(5) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de recurs devine definitivă și irevocabilă la data când s-a admis recursul, deci la 19 februarie 2013.

Prin urmare, după examinarea recursului de către instanța respectivă de recurs, căile de atac a unei hotărâri judecătorești pe o chestiune de executare a pedepsei s-au epuizat și o asemenea hotărâre nu mai cade sub incidența celor hotărâri judecătorești irevocabile prevăzute de art. 452 alin.(1) CPP.

Potrivit acestei norme de procedură penală cu recurs în anulare pot fi atacate acele hotărâri judecătorești irevocabile care au trecut căile ordinare de atac prescrise de Capitolul IV Secțiunea 1 și Secțiunea a 2-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar. În cazul când, potrivit legii, o hotărâre judecătorească nu parcurge aceste două căi consecutive de atac această hotărâre deși a devenit irevocabilă, nu mai are calea de atac a recursului în anulare.

Astfel, cele menționate mai sus confirmă că în ordinea recursului în anulare poate fi atacată numai hotărârea care a fost verificată pe ambele căi ordinare de atac și a devenit irevocabilă.

8. În aceste împrejurări, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat în speță fiindcă legea nu prevede o atare cale de atac.

9. *Notă:* Printre altele, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție subliniază asupra faptului, că instanța de recurs neîntemeiat a redus lui Chiseliov A. pedeapsa

definitivă cu 4 ani închisoare, modificând astfel încheierea legală și întemeiată a instanței de fond din 20 noiembrie 2012.

Instanța de recurs nu corect a tălmăcit sintagma „pedeapsa sporită cu 5 ani” (art. 34 lit. b) CP al României) din textul sentinței statului român care corespunde procedurii de stabilire a pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni „prin cumul total sau parțial” (art. 84 alin. (1) CP al Republicii Moldova).

În acest context instanța de fond corect a procedat, relatînd, că procedeul de sporire a pedepsei penale nu este prevăzut de legea națională, însă raportînd motivele invocate de către avocat în recursurile sale anterioare la normele Codului penal al României, instanța a ajuns la concluzia că procedeul de sporirea pedepsei, conform legii penale a României, reprezintă un procedeu similar celui de cumulare a pedepsei pentru concurs de infracțiuni prevăzut de legea penală a Republicii Moldova.

Judecătoria sect. Buiucani mun. Chișinău la adoptarea încheierii din 20 noiembrie 2012 a luat în considerație faptul că, potrivit art.557 alin.(2) CPP „în cazul în care categoria sau durata pedepsei pronunțate în statul de condamnare nu corespunde legii penale a Republicii Moldova, instanța de judecată, prin hotărîrea sa, o poate adapta la pedeapsa prevăzută de legea națională pentru infracțiuni de aceeași categorie. **Această pedeapsă trebuie să fie cît mai adecvată pedepsei aplicate prin hotărîrea statului de condamnare.** Prin natura sau prin durata sa, această pedeapsă nu poate fi mai aspră decît cea pronunțată în statul de condamnare și nici să depășească limita maximă prevăzută de legea națională”.

În această ordine de idei, statul român a acceptat transferul condamnatului în baza încheierii Judecătoriei Buiucani din 20.11.2012, deci, exclusiv pentru continuarea executării pedepsei pe teritoriul Republicii Moldova, fără posibilitate de intervenire în pedeapsă. Anume aplicarea principiului continuității executării pedepsei a solicitat și condamnatul Chiseliov A. la transfer.

Instanța de recurs din propria inițiativă (ceia ce nu era în drept) a aplicat principiul „schimbării condamnării” în loc de cel de „continuare a executării pedepsei” de 17 ani 6 luni.

Chiar și dacă, instanța de recurs a decis să aplice procedura schimbării, apoi în respectarea prevederilor art. 557 alin. (2) CPP și interpretării judiciare a sintagmei din articolul vizat „Această pedeapsă (deci termenul care se stabilește de către instanțele RM) trebuie să fie cît mai adecvată pedepsei aplicate prin hotărîrea statului de condamnare”, instanța de recurs era obligată să stabilească în mod definitiv același termen de 17 ani 6 luni, deoarece normele penale pentru care a fost condamnat în România în raport cu art. 145 și 188 CP al RM prevăd în sancțiuni termene echivalente, iar conform art. 84 CP aplicarea pedepsei pentru concurs de infracțiuni urma a fi aplicat cumulul parțial al pedepselor aplicate, în așa mod, ca pedeapsa să fie adecvată cu cea stabilită de statul de condamnare.

În consecință, modificarea încheierii judecătoriei Buiucani, echivalează cu o inducere în eroare a statului român care a convenit asupra transferului vis-a-vis de pedeapsa stabilită condamnatului Chiseliov A.

Eroarea judiciară comisă de către instanța de recurs a Curții de Apel Chișinău nu mai poate fi corectată prin recurs în anulare din considerente expuse mai sus.

10. În conformitate cu art. 432, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov și de avocatul Pavel Zamfir în numele condamnatului Chiseliov A. împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013, în privința lui **Chiseliov Andrei Nicolai**.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 august 2013.

Președinte

Andrei Harghel

Judecători

Ion Corolevschi

Ion Vîlcov